

2. קובה. איש המחותרת

SIGN!

בקלות ידעת מופתית הכריז הצאר הקרוש מלחמה על היפאנים. האסיא חים הבזויים היכו את הרוסים שוק על ירך. בעזרת המעצמות הגדולות כמו על רוסיה כניעה מחפירה (ראה קאריקטורה). תבוסה זו נתנה דחיפה עצומה למהפכה. בכל רחבי רוסיה אורגנו מרידות. בפטרסבורג עלה לגדולה צעיר יהודי שקרא לעצמו טרוצקי, רכש שם עולם. אותה שעה היה סטאלין פעיל מחותרת בלתי ידוע, "קובה" בפי ידידיו. אולם ב אותו זמן נפל עליו מבטו של לנין, שלא מכבר נפרד מחבריו המתונים, ה"משביקים", שדרשו להקים מפלגה דמוקרטית. לנין, מנהיג ה"בול-שבקים", רצה במפלגה אחת: צבא מחותרת מאורגן וממושפע, שלא יהיה תלוי בהמונים, אלא יכפה עליהם את רצונו. טרוצקי לא רצה להיכנע לדיקטטורה של לנין, נפרד ממנו. סטאלין, איש המעשה שלא התעניין בתיאוריה, הצטרף ללנין בכל לבו. בין מאסר למאסר עשה את שליחותו של לנין הגולה, שקרא לו "הגיאורגי הנפלא", העריך מאד את סקחותו ה מעשית, חסרת הפיקוקים. "קובה"

עזר לארגן התנכלויות לשם "החרמת" כספים לטובת המחותרת, ברח כמה פעמים מסיביר, הפך בשנת 1912 חבר הועד המרכזי של המפלגה הבולשביקית. לא היה זה תפקיד נוח למלא, אך לסטאלין הצעיר נתן את נסיונו הראשון במנהיגות ושליטה על אחרים. שנים אלה של חיי מחותרת חיטלו אותו במידה רבה לתפקידים שהיה עתיד למלא תוך שנים מעטות.

1. הנער סוסו מרד בצאר

רוסיה היתה אימפריה אדירה. אירופה כולה פחדה מפני עוצמתה. אולם כוחה היה רדום וכוּבול. הצאר הקדוש קיים משטר של עריצות אדוקה ומפגרת. סמלי המשטר היו מיגדלי הבצל של כנפיות. השלטון דיכא את המעוטים הלאומיים. אחד מבני המיעוטים היה יוסף, בנו של הסנדלר האיכר ויסאריין דבוגאשווילי, גיאורגי מדרום קוקאז. אבא קראה לו "סוסו", שלחה אותו ללמוד בסמינר לכמרים, כי הכמורה היתה הדרך היחידה בה יכול צעיר עני לעלות בסולם החברתי. אולם סוסו מרד במשטר הצאר. היתה זאת מרידה לאומית טהורה, אלא שכמו בכל רוסיה, התקשרה מרידה זו של המעוטים המדוכאים בסנטימנט סוציאליסטי. כי הסוציאליסטים הבטיחו חופש למעוטים, קדמה לבני-עניים.

4. המהפכה הגדולה

בפברואר 1917 שוחרר סטאלין. המהפכה הגדולה פרצה. המוני הבירה הרעבים, בעזרת החיילים שלא רצו לצאת לחזית, גרשו את הצאר. ממשלה סוציאליסטית מתונה תפסה את השלטון. היא רצתה להמשיך במלחמה נגד הגרמנים. גם סטאלין, המנהיג הבולשביקי הראשון שהגיע לפטרסבורג, קבע את קו המפלגה בעתון פרבזה. תמך בדרישה לאומית זו. אולם לנין חזר לארץ, גזף קשות בסטאלין, תבע "שלום מדי!" הורות לסיסמא זו חולל באוקטובר את המהפכה השנייה, בעזרת טרוצקי, שהפך עתה עוזרו הראשי (לאחר שלנין כינה אותו בשם "חזיר" ו"יהודה איש-קריות הקטן"). גם רוב סטאלין מילא תפקיד צנוע, לא נודע כלל ברבים. גם רוב מנהיגי המפלגה הקומוניסטית לא הביטו עליו כאחד המיועד להגיע רחוק בשורות המפלגה.

3. המלחמה פורצת

כדי להחליש את מתחרתו, הקיסר האוסטרי, גרם הצאר הרוסי למלחמת העולם הראשונה. מיטב הנוער הרוסי נהר לשדות הקטל, שם נפל קרבן לחוסר היעילות של המשטר ולטפשות הגנרלים. אותה שעה ישב סוסו-קובה, שהחל קורא לעצמו "סטאלין", ב גלות סיביר. הפעם הושיבו אותו במקום שאין ממנו אפשרות בריחה, לאחר שנודע למשטרה מפי מאמאלינובסקי, חבר-פרלמנט בולשביקי שעבד למען הבולשת, כי סטאלין הוא המפקח בשם לנין על חברי המפלגה בסרלמנט. הפעם ישב סטאלין 4 שנים, עד למהפכת פברואר.

